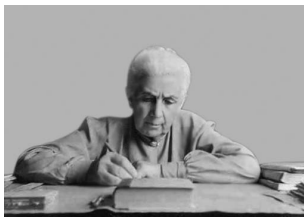

М. В. Шевера

Десятова-Шостенко Наталія Олексіївна

ДЕСЯТОВА-ШОСТЕНКО Наталія Олексіївна (26. 12. 1889 (07. 01. 1890) (за ін. даними – 1887), с. Волохівка, нині Вовчан. р-ну Харків. обл. – 23. 11. 1968, Париж) – ботанік. Доктор біологічних наук (без захисту дис., 1936), професор (1931). Закін. Женев. університет (1909) та Моск. вищі жін. курси. 1911–15 працювала в Жін. гімназії та водночас у Гербарії Гол. ботан. саду в Петрограді (нині С.-Петербург). 1912–17 під керівництвом проф. Б. Федченка брала участь у ботан. експедиціях у Середню Азію, де збрала гербарій, на основі якого описано значну кількість нових для науки видів, створила оригін. геоботан. карту центр. частини Алтай. хребта. Від 1917 – на наук. і пед. роботі в Харків., Кубан. с.-г. інститутах та ІНО, від 1924 – у Харків. хім.-фармацевт. інституті (1932–37 – завідувач кафедри ботаніки), університеті та пед. інституті. Водночас від 1925 очолювала ботан. відділ заповідника «Асканія-Нова» (Чаплин. р-ну, нині Херсон. обл.), разом з *М. Шалитом* уклала повну бібліографію до 1928 заповідника. 1927–28 досліджувала цілинні ділянки Пн. Криму та сучас. Одес. обл. Від 1931 – у Харків. філії Інституту приклад. ботаніки; під час 2-ї світової війни – в Інституті ботаніки АН УРСР (Київ). Від 1944 мешкала у м. Монпельє та Парижі, вивчала систематику чебреців, разом з Й. Браун-Бланке та Р. Неґру – рослинні угруповання середземномор. частини Франції. Наукові дослідження: систематика, флористика, геоботаніка, прикладна ботаніка, охорона природи. За дорученням Ботан. інституту АН СРСР досліджувала систематику й еволюцію родини Labiatae флори пд.-сх. європ. частини СРСР, підготувала рукопис доктор. дис., який нині зберігається в архіві РАН. На її честь названо новий рід *Nathaliella alaica* B. Fedtsch; зібрані нею гербарії зберігаються у Харкові та Києві.

Основні праці

Определитель растений равнин и предгорий Кубани и части Черноморья. Ставрополь, 1924 (співавтор); Критичні уваги до деяких видів рослин родин Boraginaceae та Labiatae української флори // УБОЖ. 1926; Ботанічне дослідження чорноморських кіс та островів Тендра, Джарилгача, Орлова та Довгого // Мат. до охорони природи на Україні. X., 1928. Вип. 1; Род Thymus L. (Чабрець) // Флора юго-востока Европ. части СССР. Москва; Ленинград, 1936 (співавтор); Новые виды семейства Labiatae флоры УССР // Ботан. мат. Гербария Ботан. ин-та АН СССР. Ленинград, 1938; Чебрецы европейской части СССР // Учені зап. Харків. університету. X., 1938 (співавтор); К систематике украинских губоцветных // Ботан. мат. Гербария Ботан. ин-та АН СССР. Ленинград, 1940.

Державний архів

ЦДАВО України. Ф. 2, оп. 7, спр. 72; ф. 27, оп. 9, спр. 591; ф. 166, оп. 12, спр. 8752.

Рекомендована література

1. Лавренко Е. М. Воспоминания // БЖ. 2000. Т. 85, № 2;
2. Федорончук Н. М., Шевера М. В. Профессор Наталия Десятова-Шостенко – пионер охраны дикой природы Украины // Гуманитар. экол. журн. Спецвып. Заповедники и дикая природа. 2005. Т. 7, вып. 2(17).

Бібліографічний опис:

Десятова-Шостенко Наталія Олексіївна / М. В. Шевера // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26328>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).